

ارزش دانش

فَبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولَهُ لِيِستَأدوهم ميثاق فطرته و يثيروا
لَهُم دَفَائِنَ الْعُقُولِ

﴿نهج البلاغه، خطبه اول﴾

پس خداوند رسولان خود را در میان مردم برانگیخت تا فطرتشان را برانگیزاند و گنجینه‌های عقل و خرد را که در آنها نهان مانده بود، آشکار سازد.

خطبه اول نهج البلاغه شریف حاوی حقایقی است که به شرح و تفسیر بسیار نیاز دارد و باید در جای خود به آن پرداخته شود. در این جا تنها سه جمله آن را از نظر می‌گذرانیم که تأمل در آن می‌تواند به‌عنوان راهنما و رهنمودی در تعلیم و تربیت مورد استفاده قرار گیرد.

در این سه جمله؛ همان‌طور که می‌بینیم، علی (ع) هدف از رسالت پیامبران الهی را بیدار کردن فطرت بشر و شکوفایی عقل و خرد انسان‌ها می‌داند. وی پیامبران را همچون «باد بهار» می‌داند که در آستانه فروردین، هنگامی که وزیدن می‌گیرد، زمین را بیدار می‌کند، درختان را بارور می‌سازد و رستاخیز عظیم طبیعت را سبب می‌شود.

نگاهی به حداقل سه نهضت بزرگ الهی در تاریخ، یعنی نهضت موسی (ع)، نهضت عیسی (ع) و نهضت محمد (ص) - که هر سه برآمده از نهضت ابراهیم (ع) بودند - حقیقت سخن علی (ع) را نشان می‌دهد. می‌دانیم که این سه نهضت، هر یک به نوبه خود، تاریخ بشر را دگرگون ساختند و خود سرآغاز پیدایش سلسله‌ای بی‌پایان از نهضت‌ها و بیداری‌ها شدند.

در این میان، نهضت اسلام بارزتر بود و دستاوردهای بسیار، هم در عرصه مکان و هم در عرصه زمان، داشت که یکی از آنها پیدایش تمدن اسلامی بود؛ تمدنی که تا امروز نیز بالنده و زنده است. بنابراین، آیا بعثت رسول خدا (ص) چیزی جز بیدار کردن فطرت‌ها و گشودن گنجینه‌های عقل و استعداد بشر و قابلیت‌های علمی و عملی او بود؟

اکنون می‌پرسیم: شما معلمان عزیز که رسولان تعلیم و تربیت هستید - چگونه با الهام از این کلام مولا علی (ع) فطرت بچه‌ها را شکوفا می‌کنید؟